

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які упроваджують Державний стандарт базової середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12 жовтня 2022 року № 904 та відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 29 серпня 2024 року № 1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти».

Освітня програма враховує основні положення законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 (зі змінами), концептуальних засад мистецької освітньої галузі (інтегрований курс “Мистецтво”, музичне мистецтво, образотворче мистецтво), інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність учителя (викладача), та з урахуванням стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів, відповідно до сучасних викликів суспільства й освіти, а також відповідно до галузевих наказів Міністерства культури (Наказ МКУ від 24.04.2019 р. № 352 «Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників закладів (установ) освіти сфери культури», наказ МКУ від 19.06.2023 р. № 510 «Про затвердження типових освітніх програм елементарного підрівня початкової мистецької освіти» та ін.

Сучасний учитель хореографії має бути готовим до роботи за державними освітніми стандартами в контексті реформування системи освіти, реалізації компетентнісного, діяльнісного та особистісно орієнтованого підходів, забезпечення безпечного та здоров'язбережувального освітнього середовища, інтеграції мистецької освіти з іншими освітніми галузями, активного використання цифрових технологій та дистанційних форм навчання.

Мета освітньої Програми:

Професійний розвиток учителів (викладачів) предметів мистецької освітньої галузі, й зокрема вчителів хореографії відповідно до державної політики в галузі освіти, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей учителів закладів загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) необхідних для організації навчання, виховання та розвитку учнів відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року №988-р., та на основі Державного стандарту початкової освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року №87, Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898.

Основні завдання Програми:

- забезпечити розвиток загальних і професійних компетентностей учителів закладів загальної середньої освіти;
- поглибити й розширити знання вчителів закладів загальної середньої освіти з теорії і практики навчання, що забезпечує якісні зміни в організації освітнього процесу та створює передумови для інноваційних перетворень у сучасній шкільній системі;
- активізувати розвиток значущих професійних якостей учителів закладів загальної середньої освіти;
- удосконалити вміння вчителів закладів загальної середньої освіти відповідно до основних напрямів державної політики, її європейського вектора розвитку;
- поглибити й розширити теоретичні знання з фахових і психолого-педагогічних

дисциплін;

- поглибити й розширити знання з теорії та методики викладання хореографії;
- удосконалити вміння організації безпечної рухової діяльності учнів;
- сформувані навички проєктної, постановочної та сценічної діяльності;
- удосконалити цифрову, інклюзивну та здоров'язбережувальну компетентності педагогів.

Особливості організації освітнього процесу за освітньою програмою

Вивчення деяких питань модулів, окремих тем, послідовність вивчення, загальна кількість годин на вивчення тем можуть бути зміненими, окремі питання тем програми можуть бути перенесені в інші теми відповідно до загальної концепції робочої програми навчання.

Очікувані результати навчання можуть різнитися залежно від кваліфікаційної категорії та педагогічного досвіду слухачів.

Теоретична складова освітньої програми може бути реалізованою через лекції / відеолекції / вебінари / відеоконференції тощо. Практична складова – через практикуми / навчальні тренінги / семінари / майстеркласи тощо.

Навчальні заняття в синхронному режимі при дистанційній формі навчання проводяться з використанням спеціального програмного забезпечення для проведення вебконференцій з обов'язковою участю слухачів. Інші види занять в асинхронному режимі проводяться в різних форматах.

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу:

- **для очного навчання:** мультимедійний проєктор; ноутбук, фліпчарт, персональні комп'ютери, навчальні матеріали, інтерактивна дошка, сучасне програмне забезпечення, спеціалізоване програмне забезпечення для інтерактивної дошки; швидкісний інтернет-канал для використання під час занять відповідних онлайн-ресурсів;
- **для дистанційного навчання:** комп'ютерна техніка (комп'ютер або ноутбук, вебкамера, мікрофон), доступ до швидкісного інтернету, дистанційна платформа КНЗ КОР «КОПОПК», програмне забезпечення для проведення відеоконференцій.

Особливості організації освітнього процесу за освітньою програмою

Вивчення деяких питань модулів, окремих тем, послідовність вивчення, загальна кількість годин на вивчення тем можуть бути зміненими, окремі питання тем програми можуть бути перенесені в інші теми в залежності від загальної концепції робочої програми навчання.

Очікувані результати навчання можуть різнитися залежно від кваліфікаційної категорії та педагогічного досвіду слухачів.

Теоретична складова освітньої програми може бути реалізованою через лекції / відеолекції / вебінари / відеоконференції тощо. Практична складова – через практикуми / навчальні тренінги / семінари / майстер-класи тощо.

Навчальні заняття в синхронному режимі при дистанційній формі навчання проводяться з використанням спеціального програмного забезпечення для проведення вебконференцій з обов'язковою участю слухачів. Інші види занять в асинхронному режимі проводяться в різних форматах.

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу:

- для очного навчання: мультимедійний проєктор; ноутбук, фліпчарт, персональні комп'ютери, навчальні матеріали, інтерактивна дошка, сучасне програмне забезпечення, спеціалізоване програмне забезпечення для інтерактивної дошки; швидкісний інтернет-канал для використання під час занять відповідних онлайнресурсів;
- для дистанційного навчання: комп'ютерна техніка (комп'ютер, вебкамера, мікрофон або ноутбук), доступ до швидкісного інтернету, дистанційна платформа суб'єкта підвищення кваліфікації, програмне забезпечення для проведення відеоконференцій.

Загальні очікувані результати охоплюють:

Знання й розуміння:

- сучасних тенденцій розвитку освіти загалом;
- нормативно-правових основ, законодавчих актів у сфері початкової та базової середньої освіти;
- сутності Концепції Нової української школи;
- сутності основних ідей, принципів побудови Державного стандарту початкової освіти, Державного стандарту базової середньої освіти, Державного стандарту повної загальної освіти;
- структури та змісту типової освітньої програми та освітньої програми закладу освіти, типового навчального плану та робочого навчального плану, модельної навчальної програми та навчальної програми;
- планування освітньої діяльності в закладі загальної середньої освіти;
- академічної свободи вчителя в організації освітнього процесу;
- методики викладання хореографії;
- основ безпеки та здоров'язбереження під час рухової діяльності.

Уміння:

- організувати освітній процес відповідно до вимог законодавства;
- визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог Державного стандарту початкової освіти та Державного стандарту базової середньої освіти, типових освітніх програм початкової школи, типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (освітніх програм, укладених науковими установами, іншими суб'єктами освітньої діяльності, що затверджені у відповідному порядку), модельних навчальних програм, попередніх результатів навчання учнів, їхніх освітніх потреб;
- формувати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей;
- використовувати модельну навчальну програму для розроблення навчальної програми;
- ефективно взаємодіяти й працювати в команді;
- планувати та організувати освітній процес з хореографії;

Диспозиції (цінності, ставлення):

- гуманістична спрямованість освітнього процесу;
- дитиноцентризм, цінність особистості;
- готовність до реалізації сучасних цілей освіти;
- професійна мобільність та гнучкість;
- усвідомлення необхідності постійного професійного розвитку;
- відданість ідеї щодо значущої участі в освітньому процесі всіх учнів;
- просування національно-патріотичних та демократичних цінностей (патріотизм, відповідальність за долю держави, повага до багатоманітності, право вибору, формування спільноти, полікультурність).

Розробник програми	Ковальова Світлана Василівна , доцент кафедри суспільно-гуманітарної освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», кандидат педагогічних наук;
Найменування програми	Освітня програма підвищення кваліфікації вчителів хореографії (очно-дистанційна форма)
Мета програми	Розвиток професійних компетентностей вчителя (викладача) хореографії

Цільова аудиторія за спеціальністю або за посадою педагогічного працівника	Учителі (викладачі) хореографії
Напрямок програми	Професійна компетентність учителя (викладача) предметів мистецької освітньої галузі, вчителя хореографії
Обсяг програми	60 год: <i>22 год аудит. + 38 год керована самостійна робота</i> (2 кредити ЄКТС)
Форма підвищення кваліфікації	Очно-дистанційна
Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться	<p><i>Загальні компетентності: ЗК.01, ЗК.02, ЗК.03, ЗК.04, ЗК.05.</i></p> <p><i>Професійні компетентності:</i></p> <p>A1 Мовно-комунікативна компетентність (A1.1, A1.2, A1.3, A1.4);</p> <p>A2 Предметно-методична компетентність (A2.1, A2.2, A2.3, A2.4, A2.5, A2.6, A2.7);</p> <p>A3 Інформаційно-цифрова компетентність (A3.1, A3.2, A3.3);</p> <p>B1 Психологічна компетентність (B1.1, B1.2, B1.3, B1.4);</p> <p>B2 Емоційно-етична компетентність (B2.1, B2.2, B2.3);</p> <p>B3 Компетентність педагогічного партнерства (B3.1, B3.2, B3.3);</p> <p>V1 Інклюзивна компетентність (V1.1, V1.2, V1.3);</p> <p>V2 Здоров'язбережувальна компетентність (V2.1, V2.2, V2.3, V2.4, V2.5);</p> <p>V3 Проєктувальна компетентність (V3.1);</p> <p>Г1 Прогностична компетентність (Г1.1, Г1.2);</p> <p>Г2 Організаційна компетентність (Г2.1, Г2.2);</p> <p>Г3 Оцінювально-аналітична компетентність (Г3.1, Г3.2, Г3.3);</p> <p>Д1 Інноваційна компетентність (Д1.1, Д1.2, Д1.3);</p> <p>Д2 Здатність до навчання впродовж життя (Д2.1, Д2.2);</p> <p>Д3 Рефлексивна компетентність (Д3.1)</p>
Очікувані результати	Удосконалення загальних та професійних компетентностей вчителів (викладачів) предметів мистецької освітньої галузі, вчителів хореографії
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації
Забезпечення розміщення освітньої програми на вебсайті	Вебсайт: https://www.kristti.com.ua/

Зміст освітньої програми

№ з/п	Освітній компонент (модуль, тема)	Засоби провадження				
		Кількість годин				
		Лекційні	Семінарські	Практичні	Самостійна робота	Усього
Модуль 1. Філософія освіти XXI століття		2			6	8
1.1.	Мова як чинник формування національної ідентичності українців	2			6	8
Модуль 2. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти		8			6	14
2.1.	Культурна компетентність у професійному розвитку вчителя Нової української школи	2			2	4
2.2.	Психологічна підтримка учасників освітнього процесу	2				2
2.3.	Загальна характеристика можливостей системи дистанційного навчання. Готовність педагогічних працівників до використання ІКТ в навчанні	2			2	4
2.4.	Спецкурс «Інклюзивна освіта: теорія і практика»	2			2	4
Модуль 3. Організація хореографічної діяльності в безпечному освітньому середовищі				10	20	30
3.1.	Компетентнісний потенціал мистецької освітньої галузі в умовах реалізації нового Державного стандарту базової середньої освіти			2	4	6
3.2.	Методика організації хореографічної діяльності здобувачів освіти. Урахування психо-фізіологічних можливостей вікового розвитку учнів.			2	4	6
3.3.	Основні рухи та постановка народного танцю.			2	4	6
3.4.	Особливості композиції та танцювальні рухи сучасного танцю. Хореографічна постава			2	4	6
3.5.	Інформаційно-цифрова компетентність вчителя хореографії			2	4	6
Модуль 4. Діагностико-аналітичний				2	6	8
4.1.	Настановче заняття. Вхідне діагностування. Вихідне діагностування Тематична дискусія: <i>«Розвиток професійних компетентностей вчителя у процесі хореографічної діяльності: від традицій до новаторства.»</i>			2		2
	Разом:	10		12	38	60

Модуль 1. Соціально-гуманітарний. Модернізація системи освіти в контексті викликів XXI століття

1.1. Мова як чинник формування національної ідентичності українців

Поняття мовної ситуації та мовної політики. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та його ключові положення щодо використання державної мови у сфері освіти, культури, медіа та публічного управління. Визначення викликів сучасної мовної ситуації в Україні: двомовність, суржик, глобалізація.

Історичний розвиток української мови: від Київської Русі до незалежної України. Утиски та репресії щодо української мови у період імперій та радянської влади. Відродження мови як символу національної ідентичності в сучасній Україні. Проблематика багатомовності: баланс між захистом прав мовних меншин і популяризацією державної мови. Роль освіти, медіа та позакласної роботи у зміцненні мовної культури. Регіональні особливості мовної ситуації в Україні.

Методика та освітні заходи з популяризації української мови. Використання творчих і пошукових проєктів для формування позитивного ставлення до української мови та культури. Перспективи розвитку мовної політики України в контексті національної ідентичності.

Модуль II. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти

2.1. Культурна компетентність у професійному розвитку вчителя Нової української школи

Соціально-культурологічний вимір сучасної освіти. Теоретичні витoki загальнокультурної компетентності: поняття «культура» та «людина культури» у соціумі освіти. Культурна компетентність в системі загальних компетентностей вчителя (управлінця): сутність і структура культурної компетентності вчителя (управлінця). Компетентнісний потенціал мистецтва у розвитку культурної компетентності як чинника професійного розвитку вчителя(управлінця).

2.2. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу

Поняття безпечного і здорового освітнього середовища. Причини недостатнього рівня розбудови безпечного і здорового освітнього середовища в закладах дошкільної освіти. Цілі, завдання, очікувані результати реалізації Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища. Умови розбудови безпечного і здорового освітнього середовища. Підходи до реагування на наслідки надзвичайних ситуаціях. Основні принципи надання психосоціальної допомоги. Ресурсність, модель подолання стресу М. Лаада (BASIC PH). Емоційні порушення у дітей різних вікових категорій. Психологічні техніки відновлення ресурсного стану педагогів та дітей в умовах війни. Збереження психологічного здоров'я під час самоізоляції, дієві техніки самопомоги. Особливості зниження рівня тривожності в дітей. Ментальне здоров'я та психосоціальна підтримка: зміст понять. Надзвичайні ситуації. Благополуччя людини. Взаємозв'язок проблем ментального здоров'я та психосоціальної підтримки в надзвичайних ситуаціях. Визначення понять «стрес», «життестійкість». Опановування прийомами, які сприяють управлінню стресом та відновленню емоційної рівноваги в надзвичайних ситуаціях.

2.3. Загальна характеристика можливостей системи дистанційного навчання. Готовність педагогічних працівників до використання ІКТ в навчанні

Інструменти віддаленого доступу до ПК учня. Налаштування програмного забезпечення. Налаштування програмних засобів на мобільний телефон. Хмарні технології. Особливості роботи та порівняння середовищ. Інструменти та засоби дистанційного і змішаного навчання: сайти, опитування, інтерактивні дошки, презентації, документи. Спільна робота в інформаційному освітньому середовищі.

2.4. Спецкурс «Інклюзивна освіта: теорія і практика»

Принципи та практичні аспекти створення інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти. Ідентифікація потреб дітей з особливими освітніми потребами. Розробка індивідуальної програми розвитку дитини. Підтримка педагогів у розвитку адаптивних методик навчання, а також створення безбар'єрного фізичного та соціального середовища. Розвиток рівності, толерантності та розуміння різноманітності серед дітей, сприяння їхньому повноцінному включенню в суспільство.

Взаємодія з батьками дітей дошкільного віку та іншими учасниками освітнього процесу з метою підтримки та співпраці у створенні ефективного інклюзивного середовища. Співпраця між педагогами, психологами, батьками та іншими учасниками освітнього процесу у створенні індивідуалізованих підходів до підтримки дітей з особливими освітніми потребами. Кращі практики та інноваційні підходи до психолого-педагогічного супроводу, спрямовані на забезпечення успішного навчання та розвитку всіх дітей.

Аналіз концепційного та теоретичного базису психолого-педагогічного супроводу інклюзивного навчання, зокрема, використання теорій розвитку, психології виховання та соціальної педагогіки. Взаємодія психологів, педагогів та інших спеціалістів у сфері освіти для ефективного розвитку інклюзивних практик та спільного розв'язання проблем. Вплив вікових особливостей на навчання та розвиток дітей з різними видами особливих освітніх потреб, включаючи інтелектуальні, фізичні, емоційно-психологічні та соціальні аспекти. Індивідуальні особливості кожної дитини: ступінь функціональних можливостей, інтереси та потреби, а також специфічні особливості, пов'язані з конкретними труднощами. Практичні приклади та рекомендації щодо урахування вікових та індивідуальних особливостей у процесі планування та виконання освітніх програм для дітей з особливими освітніми потребами.

Модуль III. Організація хореографічної діяльності в безпечному освітньому середовищі

3.1. Компетентнісний потенціал мистецької освітньої галузі в умовах реалізації нового Державного стандарту базової середньої освіти

Універсальні можливості мистецтва у формуванні особистості в контексті цінностей Нової української школи. Мистецька освітня галузь як складова нового Державного стандарту базової середньої освіти. Компетентнісний потенціал мистецької освітньої галузі. Хореографія як ресурс формування ключових і хореографічних компетентностей здобувачів освіти та стимулювання рухової активності для збереження здоров'я

3.2. Методика організації хореографічної діяльності здобувачів освіти . Урахування психо-фізіологічних можливостей вікового розвитку учнів

Комплексний підхід до організації хореографічної роботи з учнями. Методичні засади навчання танцю, де ключовим є принцип природовідповідності: адаптація фізичного навантаження та складності рухів до вікових особливостей, стану опорно-рухового апарату та психоемоційного розвитку дитини.

Тема 1. Принцип вікової адекватності та психосоматики

Методика базується на поступовому переході від ігрових форм до свідомого опанування складних рухів.

Молодший шкільний вік: Акцент на розвитку координації, музикальності та елементарній орієнтації у просторі. Використовується метод образної імітації (рухи тварин, природних явищ), що відповідає наочно-образному мисленню дитини.

Середній вік: Перехід до технічної грамотності. Методика фокусується на зміцненні м'язового корсета та розвитку витривалості. Важливо враховувати "стрибки росту" та пов'язану з ними тимчасову втрату координації.

Старший (профільний) вік: Пріоритет надається самовираженню та інтелектуалізації руху. Методика включає елементи танцювальної терапії, імпровізації та самостійної

постановки фрагментів.

Тема 2. Робота над хореографічною поставою та технікою

Хореографічна постава – це не лише естетика, а й запорука здоров'я.

Методика "від центру до периферії": Навчання починається з усвідомлення вертикальної осі тіла та фіксації лопаток і тазу. Це мінімізує навантаження на хребет.

Сучасна специфіка: У сучасному танці методика передбачає роботу з концепціями contraction (стиснення) та release (розслаблення), fall and recovery (падіння та відновлення). Це вчить учнів керувати інерцією та вагою власного тіла.

Тема 3. Алгоритм побудови танцювальної композиції

Методична послідовність створення хореографічного твору включає:

Етап експозиції: Вивчення базових елементів (лексики) та їх відпрацювання до автоматизму.

Комбінаційна робота: Поєднання окремих рухів у логічні зв'язки. Тут важливо використовувати принцип контрасту (швидко/повільно, високо/низько).

Творчий хакатон (практикум): Надання учням можливості самостійно змінювати малюнок танцю, що стимулює креативність та відповідальність за спільний результат.

3.4. Особливості композиції та танцювальні рухи сучасного танцю. Хореографічна постава

Техніки та композиція сучасного танцю (modern, contemporary тощо). Розглядаються специфічні принципи побудови композиції, робота з простором та часом, а також поняття «хореографічної постави» як фундаменту для безпечного виконання рухів. Особлива увага приділяється відмінностям між академічною поставою та варіативністю положень тіла в сучасній хореографії, що дозволяє розвивати гнучкість, координацію та творчу самовиразність здобувачів освіти, формувати ціннісні ставлення до хореографічних занять як складову національної культури

3.5. Інформаційно-цифрова компетентність керівника гуртка та засоби її формування

Цифрова трансформація освіти. Перехід до нової активної форми фіксації процесу і результатів освітньої / хореографічної діяльності в цифровому контенті. Інформаційно-цифрова компетентність керівника гуртка. Дескриптори цифрової компетентності: інформаційна грамотність, цифрова ідентифікація особистості, комунікація, взаємодія в цифровому суспільстві, навчання впродовж життя в цифровому середовищі, безпека в цифровому середовищі, створення цифрового контенту. Цифрове освітнє середовище ЗПО. Банк даних цифрових ресурсів керівника гуртка: вебсайти, репозитарії, Е-бібліотеки, медіатеки тощо. Цифрові виховні наративи як засіб формування ціннісних орієнтирів здобувачів освіти. Цифрові портфоліо педагогів і учнів.

Модуль IV. Діагностико-аналітичний модуль

4.1. Наставочне заняття. Вхідне діагностування.

Тематична дискусія: «Розвиток професійних компетентностей вчителя у процесі хореографічної діяльності: від традицій до новаторства.»

У рамках дискусії учасники матимуть змогу обговорити виклики та переваги розвитку професійних компетентностей вчителя хореографії та поділитися досвідом розроблення стратегії власного креативного розвитку, застосуванням знань і використання вмінь організації навчального процесу на уроках хореографії. Дискусія сприятиме обміну досвідом між педагогами, аналізу реальних кейсів та напрацюванню й поширенню конкретних рішень для створення нової якісної практики хореографічної діяльності учнівства, формування їхніх ціннісних ставлень до мистецтва та підтримки рухової активності як ресурсу збереження здоров'я.

Вихідне діагностування.

Список рекомендованих джерел

1. Березова Г. О. Класичний танець у закладах позашкільної освіти: методика та практика. Київ : Музична Україна, 2021. 248 с.
2. Бистрова Ю. О. Інноваційні методики в хореографії: від нейропсихології до віртуальної реальності. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2024. 210 с.
3. Бойко Г. Д. Психолого-педагогічні аспекти хореографічної діяльності: навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 190 с.
4. Діти та війна. Навчання технік зцілення / Патрік Сміт, Атле Дирегров, Вільям Юле. Львів: Галицька Видавнича Спілка, 2022. 108 с.
5. Заболотна О. В. Сучасний танець: від витоків до інтерактивних технологій. Вінниця : Нова Книга, 2023. 215 с.
6. Кравченко І. М. Методика роботи з хореографічним колективом у закладах загальної середньої освіти. Полтава : ПНПУ, 2022. 176 с.
7. Ковальова С.В. Філософія сучасної мистецької освіти як концептуальна основа мистецької освітньої галузі. Інформаційно-методичний збірник : спеціалізоване педагогічне видання департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації та Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів». 2021. № 11, С. 49-62.
8. Ковальова С.В. Цифрова компетентність вчителя мистецтва як умова професійного розвитку в системі післядипломної освіти : матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Регіональні культурні, мистецькі та освітні практики» (27-28 квітня 2022 року). 2022. С.36-40.
9. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : Розпорядження КМУ від 14.12.2016 № 988-р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-p>.
10. Мартиненко О. В. Хореографічна антропологія: біомеханічні та фізіологічні основи танцю. Харків : Фоліо, 2023. 320 с.
11. Павлюк Т. С. Теорія та практика сучасної хореографії: підручник. Київ : КНУКіМ, 2021. 312 с.
12. Плахотнюк О. А. Джаз-модерн танець у просторі сучасної культури: теорія та методика викладання. Львів : СПОЛОМ, 2022. 288 с.
13. Романич Л. П. Арттерапевтичні можливості хореографічного мистецтва в інклюзивному середовищі. Тернопіль : Підручники і посібники, 2023. 144 с.
14. Шариков Д. І. Мистецтвознавча наука про хореографію: феноменологія та класифікація об'єктів дослідження. Том 4: Сучасні напрями та цифровізація. Київ : КиМУ, 2023. 195 с.
15. Шумілова В. В. Методика викладання сучасної хореографії: конспект лекцій для слухачів курсів підвищення кваліфікації. Дніпро : ДНУ, 2021. 112 с.

Питання та завдання для самостійного опрацювання

1. Нормативно-правове та програмно-методичне забезпечення освітньої діяльності вчителя хореографії в контексті реалізації концептуальних ідей нової української школи та Державного стандарту освітньої галузі «Мистецтво».
2. Безпечний освітній простір в організації хореографічної діяльності: фізична та психологічна безпека учасників освітнього процесу.
3. Психологічна підтримка здобувачів мистецької та хореографічної освіти: кращі практики.
4. Особливості та специфіка організації тілесно-рухової практики дітей з особливими освітніми потребами.

5. Методика організації хореографічної діяльності з дітьми різного шкільного віку.
6. Охарактеризуйте модель подолання стресу «BASIC PH» та поясніть її значення для відновлення ресурсного стану учасників освітнього процесу в умовах війни.
7. Поясніть важливість та вплив хореографічного мистецтва на психологічну підтримку ментального здоров'я.
8. Техніка Jazz Dance – основні принципи, позиції,
9. положення та прийоми руху.
10. Танцювальна комбінація. Вибір музики та наповнення за вибором педагога.
11. Які методичні прийоми допомагають зберегти мотивацію учнів під час рутинного відпрацювання хореографічної постави?
12. Як методика сучасного танцю допомагає нівелювати психологічні затиски у підлітків через роботу з диханням та розслабленням?
13. Опишіть методику перевірки фізичної готовності учня до виконання складних елементів (стрибків, обертів) згідно з його віковими показниками.
14. Зміст поняття, мета та завдання цифрового освітнього середовища в роботі хореографа.
15. Опишіть концепцію хореографічного етюду, де III виступає як «віртуальний партнер». Які рухи були б притаманні людині, а які — алгоритму?
16. Чи може III замінити балетмейстера-постановника в процесі створення композиції, чи він має залишатися лише технічним помічником? Обґрунтуйте свою думку з позиції діяльнісного підходу.

ЗАГАЛЬНИЙ СЛОВНИК ТЕРМІНІВ У СУЧАСНІЙ ХОРЕОГРАФІЇ

African Body roll – хвиля, яка проходить через всі центри тіла.

Arch (арка) – вигин тіла назад дугою від куприка до маківки.

Attitude – положення ноги, зігнутої в коліні, у повітрі вперед, в сторону, назад, виворітному або невиворітному положенні.

Back (to) – спина; рух назад

Beat – у джазовій музиці нормальний рівномірний ритм.

Bend – нахил, згинання.

Body – тіло.

Body structure – структура тіла.

Bounce (підстрибувати) – широке, рівномірне розгойдування за допомогою імпульсу з одного боку в інший, уперед-назад, по колу (тулуб, руки, голова).

Brownian motion – броунівський рух – хаотичне переміщення танцівників у просторі.

Brush (щітка) – рух ізольованою стопою по підлозі вперед, убік, назад, як ніби чистити щось.

Camel Walk – крок на всю стопу через високо підняте коліно.

Cat Walk – довгий, м'який, крок уперед через plie, який стелиться по підлозі.

Catch step – з'єднання кроків на місці через напівпальці.

Center and Periphery – центр і периферія – розгляд структури тіла як центру, який знаходиться в середині пелвісу, та периферії – інших частин тіла (кінцівки, голова, куприк), які мають зв'язок з центром і рухаються навколо нього.

Collapse – типова поза в сучасному танці, є природньою для людини взагалі – корпус розслаблений, опущений вниз на коліна, коліна м'які (природньо зігнуті), маківка дивиться в підлогу, шия вільна.

Contraction body – на видиху спазм у нижній частині тіла, який захоплює м'язи живота від pelvis, вгору, до сонячного сплетіння, об'єм торса зменшується Corkscrew (штопор) – обертання за принципом штопору зі зміною рівнів Counterbalance – контрбаланс – рівновага між танцівниками в парі, яка досягається через перенесення ваги танцівників в напрямку протилежному точці контакту.

Cradle (колиска) – сидіння на підлозі зі схрещеними ногами, коліна підняті Cross – у jazz dance будь-які переміщення з однієї частини зали в іншу.

Curve – вигин торса до сонячного сплетіння вперед і в сторону.
Deep (low) bend – глибокий нахил уперед верхньої частини тіла.
Dive in – пірнути.
Dive out – випірнути.
Drop (knee, body) – скидати, знижувати (коліна, тіло).
Eight (shoulders, arms, hips) – вісімка в повітрі (плечима, руками, стегнами).
Fall – падати.
Fan (віяло) – рух від плеча відкритою рукою по колу.
Figure eight – намалювати вісімку (плечима, грудною кліткою, стегнами).
Fist – кулак.
Flat back (рівна спина) – нахил торсу вперед, убік, назад під кутом від 45°-90° з обов'язковим утриманням плоскої спини.